

OESO-RICHTLIJNEN
VOOR MULTINATIONALE
ONDERNEMINGEN

NEDERLANDS NATIONAAL
CONTACTPUNT VOOR DE
OESO-RICHTLIJNEN

Publieksjaarverslag NCP 2019

Het NCP heeft twee kerntaken. De eerste taak is het behandelen van meldingen over vermeende schendingen van de OESO-richtlijnen en het faciliteren van een dialoog. De tweede kerntaak is om bedrijven bekend te maken met de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de toepassing ervan te bevorderen. Deze taken zijn hetzelfde voor alle NCP's in de wereld en vastgelegd in de procedurele aanwijzingen voor NCP's die in de OESO richtlijnen zijn opgenomen. Daarnaast heeft het Nederlandse NCP sinds 2014 een derde kerntaak: het uitvoeren van bedrijfsoverstijgend onderzoek. Een dergelijk onderzoek dient ter duiding en interpretatie van de Richtlijnen voor een bepaalde situatie of sector en beoogt een advies te geven waardoor misstanden in de toekomst kunnen worden voorkomen. Bovendien dient het ter ondersteuning van de maatschappelijke dialoog over de kwestie.

Voorals de eerste taak nam in 2019 veel tijd in beslag, door het sterk gestegen aantal meldingen met een steeds grotere complexiteit. Dit vergde een grote inspanning van het NCP.

Naast het behandelen van deze meldingen heeft het NCP zich ook ingezet voor haar tweede taak, onder andere door het organiseren van een MVO-trainingsdag voor ondernemingsraden.

Tenslotte is in 2019 het bedrijfsoverstijgend onderzoek naar de olie- en gasector afgerond en heeft het NCP het onderzoek, uitgevoerd door CE Delft en Arcadis, samen met een brief met aanbevelingen van het NCP, in januari aangeboden aan de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Het NCP onderzocht op verzoek van het kabinet hoe de Nederlandse olie- en gasector in de toekomst (beter) conform de OESO-richtlijnen kan (blijven) handelen. Dit was de eerste keer dat het Nederlandse NCP in opdracht van het kabinet bedrijfsoverstijgend onderzoek heeft uitgevoerd en hierover advies geeft. Naar aanleiding van het onderzoek en de aanbevelingen van het NCP heeft de Minister met de sector afgesproken dat de sector in het eerste kwartaal 2020 met een plan van aanpak moet komen.

In 2019 vond een evaluatie van het functioneren van het NCP plaats door de Directie Internationaal Onderzoek en Beleidsevaluatie van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Daaruit is gebleken dat het NCP functioneert in lijn met de basiscriteria die in de OESO richtlijnen voor multinationale ondernemingen aan NCP's worden gesteld, namelijk zichtbaarheid, toegankelijkheid, transparantie en verantwoording. De evaluatoren hebben in het verslag wel een aantal aanbevelingen gedaan m.b.t. het verbeteren van de effectiviteit en het functioneren van het NCP waaronder de uitbreiding van de ambtelijke staf ter ondersteuning van het NCP. Een aantal aanbevelingen is door de minister overgenomen. De Tweede Kamer is hierover per brief d.d. 22 november 2019 geïnformeerd¹.

---

¹ Deze [brief](#) is terug te vinden op de website van de Tweede Kamer der Staten Generaal

Meldingen

In 2019 heeft het Nederlandse NCP zich met 12 meldingen in verschillende stadia van behandeling beziggehouden. Het betreft de volgende meldingen, waarvan over de eerste 6 meldingen publicaties terug te vinden zijn op de [NCP website](#). De overige meldingen zijn in een vroeg stadium van behandeling en derhalve nog vertrouwelijk.

- Uni Global Union vs VEON
- Obelle vs SPDC/Shell
- Uni Global Union vs IKEA
- Oxfam Novib, Greenpeace NL, BankTrack and Friends of the Earth NL vs ING bank
- Kajangu vs Bralima/Heineken
- Friends of the Earth vs ING
- Een melding over arbeidsrecht
- Een melding over belastingontwijking
- Een nieuwe melding over land toe-eigening, landvervuiling etc
- Een nieuwe melding over vakbondsrechten/kinderarbeid
- Een nieuwe melding over immigranten
- Een nieuwe melding over arbeidsrecht

Daarnaast adviseerde en/of ondersteunde het Nederlandse NCP andere NCP's waarbij er een link is met Nederland of die mede bij het NL NCP zijn ingediend, maar waarbij een ander NCP behandelaar van de melding is. Het betreft twee meldingen bij het Japanse NCP, een melding bij het Luxemburgse NCP, en een melding bij het Braziliaanse NCP, een melding van het Chileense NCP, een melding van het Turkse NCP en een melding van het Franse NCP).

Twee meldingen, een bij het Italiaanse NCP ([Community Alternatives vs ENI S.p.A. en ENI International BV](#)) en een bij het Poolse NCP ([Frank Bold Foundation vs OLX Group dated 13 June 2019](#)) werden in 2019 afgerond.

Het is een best practice van het NCP om een jaar na de publicatie van de Eindverklaring een evaluatie uit te voeren van de overeenkomst en/of de aanbevelingen uit de Eindverklaring. In 2019 zijn geen evaluaties uitgevoerd. Voor 2020 staan 4 evaluaties gepland van:

- de melding tegen Heineken/Bralima, die in de zomer van 2017 werd afgerond;
- de melding tegen Bresser, die in augustus 2018 werd afgerond;
- de melding tegen Nuon, die in december 2018 werd afgerond;
- de melding tegen ING over klimaat, die in april 2019 werd afgerond

(Internationale) voorlichtings- en peer learning activiteiten

Voorlichting om de bekendheid van de OESO-richtlijnen te bevorderen, is een belangrijke taak van het NCP.

Het NCP ontvangt via de website geregeld vragen over de OESO-richtlijnen en over het NCP. Zo mogelijk worden de vragen door het NCP Secretariaat beantwoord en wordt, indien nodig, de persoon doorverwezen naar de juiste instantie.

Het NCP heeft ook deelgenomen aan evenementen georganiseerd door andere partijen, om via die weg de bekendheid van de OESO-richtlijnen te bevorderen. Hieronder vallen onder andere het geven van presentaties en interviews en het deelnemen aan expertbijeenkomsten. Hierdoor worden uiteenlopende partijen bereikt zoals bedrijven, (internationale) maatschappelijke organisaties, overheidsfunctionarissen en het grote publiek. In totaal heeft het NCP 12 presentaties verzorgd in 2019. Tijdens het jaarlijkse grote OESO congres, Global Forum on Responsible Business Conduct te Bangkok, heeft de voorzitter van het Nederlandse NCP twee presentaties gegeven o.a. over

klachtenmechanismen. Een ander voorbeeld is een presentatie bij het Asser Instituut, een instituut voor internationaal recht in Den Haag.

Een belangrijke mijlpaal was ook de publicatie van de Nederlandse versie van de 'OESO Due Diligence Handreiking voor maatschappelijk verantwoord ondernemen' in juni 2019. Deze handreiking geeft bedrijven praktische handvatten om internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (IMVO) in de praktijk toe te passen.

In november 2019 organiseerde het NCP voor de zevende keer een trainingsdag voor ondernemingsraden van multinationale ondernemingen over IMVO. Het thema van deze trainingsdag was: 'Ondernemingsraden aan de slag met de OESO Due Diligence Handreiking voor maatschappelijk verantwoord ondernemen'. Ondernemingsraadsleden van 17 multinationale ondernemingen namen enthousiast deel aan de themabijeenkomst.

Op internationaal vlak draagt het NCP in OESO-verband actief bij aan de uitvoering van het OESO Actieplan ter versterking van nationale NCP's (2019-2021). Dit is onderdeel van de proactieve agenda van de OESO RBC Werkgroep. Het Actieplan kent drie hoofdlijnen: peer reviews/capacity building, beleidscoherentie bevorderen en tools ontwikkelen en verbeteren. Het NCP neemt deel aan de NCP Network meetings voor NCP's wereldwijd bij de OESO in Parijs. De OESO Werkgroep voor Responsible Business Conduct is een beleidswerkgroep voor overheden van OESO-landen waarin Nederland vertegenwoordigd is. Het NCP levert vanuit zijn onafhankelijke rol commentaar en input op relevante beleidsstukken over NCP's en IMVO voor de Nederlandse inbreng in deze werkgroep.

Advisering IMVO-convenanten

Naast het organiseren van voorlichtingsactiviteiten is het NCP is ook betrokken bij de IMVO-sectorconvenanten. Deze convenanten zijn een belangrijk multi-stakeholder instrument om IMVO te bevorderen en staan centraal binnen het beleid van het ministerie van Buitenlandse Zaken op IMVO. De OESO-richtlijnen vormen de basis voor de afspraken die in de sectorconvenanten worden gemaakt. Het NCP adviseert op verzoek over de teksten van nieuwe convenanten in het licht van de OESO Richtlijnen. In 2019 heeft het NCP geadviseerd over de tekst van het convenant natuursteen en het metaalconvenant.

Overzicht

Onderwerp	Aantal
Aantal meldingen in behandeling 2019 waarvan 1 melding afgesloten in 2019 en 1 melding niet ontvankelijk	12
Advies aan behandeling meldingen andere NCP's	9
Algemene vragen via de website	26
Advies NCP inzake IMVO convenanten	2
Aantal externe optredens (presentaties/panel discussies e.d.)	12
Trainingen/themabijeenkomsten	1

Onderwerp	Aantal
Bezoekers Nederlandse website	15.778
Bezoekers Engelse website	7.383

Uitgegeven door:

Nationaal Contactpunt OESO-richtlijnen voor
Multinationale Ondernemingen

© Ministerie van Buitenlandse Zaken
Postbus 20061 | 2500 EB Den Haag

Voor meer informatie bekijk de [NCP website](#)